BIBLE HISTORY

AND

Dr. LUTHER'S SMALLER KATECHISM

IN

KUVI LANGUAGE.

బైబిల్ పుస్పోనికవ మార్తీను

లుథేరు శాస్త్రి రాచితి ఈచి

జ్ఞాన బోధవ

కువ్వి భహా.

BY

Rev. F. V. P. SCHULZE.

Madras:

PRINTED BY GRAVES, COOKSON & CO., SCOTTISH PRESS.

1910

PREFACE.

This Bible History in the Kuvi language, in Telugu characters, is, I believe, the first attempt that has been made to reduce this language to writing.

It is necessary to say a few words in support and in defence of this undertaking.

The Kuvi language is spoken by the hill tribes in the Vizagapatam Agency Tracts of Jeypur and in the south of Kalahandi. According to Frazer's Gazetteer, $\frac{1}{8}$th of the Jeypur Agency speaks Kuvi. As it has no written language of its own, the author of this work has decided on adopting the written characters of the Telugu language, as being the most useful, under existing conditions for his Mission work in the Salur Agency to express the Kuvi language in writing, because all male adults of the race who claim this language as their mother tongue, can also speak Telugu, though their wives and children know only Kuvi. There must be prepared another edition in Oryia characters for Jeypur and Kalahandi.

This Kuvi language must not be confounded with the Kui language, which is spoken by the same tribe to the North-east. The male adults of those speaking Kui, can also speak Uriya, though their wives and children cannot. Fereira has published a Kui Grammar in Roman characters,—The Gospel of Mark has been translated in that language with Oriya characters. It must,

however, be remembered that this Kui language is not understood by the Porjas of Jeypur, though it appears to be a dialect of it.

This work contains sixty stories from the Old Testament and sixty from the New Testament and Luther's Smaller Catechism.

In preparation, are also a Grammar and a Dictionary. The work is undertaken with the hope of ultimately unifying the two dialects and thus uniting the whole tribe.

The author recognizes the gravity and importance of his task and earnestly invites criticism of this publication, which he will receive most thankfully as being the surest way of correcting errors that will creep into every work in spite of one's best endeavours to be strictly correct.

SALUR, 30—5—1910. P. S.

ప్లయి నిబంధన

1.

సృష్టి.

పాఁరబర్సకివాఁ తొఁల్లిఎ భూమి, మొకొఁక్కంగ, జీవెడ్క, జనోఁమి, వేడను, లేఁజు, వాుక్కంగ హిఁల్లఅతు. బహేఁఅందేర హీఁమచ్చె. పరముశేఁల రొఁజసిఎ మచ్చెసి. ఎవనకి కొఁస్సహిఁల్లెఎ మొద్దొఁలి హిఁల్లెఎ.

జగ్గోఁమి హాఁల్లెఎ ఇంబఅసి సృష్టించితెసి? మాఁనేయి జగ్గోఁమితి కేపఁలాఁడినెసికి? ఏది అఎ. ఏది పరముశేఁలవ్ల కేపితయి. పరముశేఁల ఈఁడాఁని ఇంబిని సజ్జు హిఁల్లెఅనవాఁ కేపితెసి. వచ్చె ఎవని వాఁడ వ్స్క ఆతె.

ఎక్కడి పరముశేఁల జగ్గోఁమితి నిర్ణయించితెసి. ఏది ఎచ్చెల జగ్గితెఅ, ముంగె తెలహాహిఁల్లెఎ. ఏడాయు ఎవసి పోఁదినోఁమిత మాఁనేకంగ బత్కాలి అనుకూలోఁమినింగ హాఁగుతి భూమితి కేపితెసి.

2.

సృష్టి.

పరముశేఁల తొఁల్లినేచు ఉజ్జెడి కగ్గెవెకొఁ ఇంజహిఁ శిస్సలిఎ ఉజ్జెడి కగ్గితె.

రి నేచు పరముశేల హాగు భూలోకోమితి కేపితెసి.

తీని నేచు సముద్రోమితి వైతి భూమితి కేపినహా వైతి భూమిత వాలతి జాడ మ్రాక మొక్కోంగ బహే జర్నికిత్తెసి.

సారి నేచు వేడ తేంజు హుక్కోంగ కాలోమి నిర్ణయోమి కోసోమి ఉజ్జెడి ఆననకి కేపితయి.

పాస నేచు పరముశేల మీన్కని, పొట్టొంగని కేపితెసి.

సో నేచు పరముశేల జీవెద్కని, తాకిని స్త్రీకని కేపిహీ తుద తకి మానేతి సృష్టించితెసి.

పరముశేల తాను కేపితి హార్కుంగని బహే మెస్సిహీ ఏవి హారెఏ నెహిమన్ను ఇంజిహీ చిన్నికిత్తెసి.

సాత దినత పరముశేల ఏనఅ కేపహిల్లుసి. కేపితి కమ్మంగ హెల్లెహె రాపిహీ జోమితెసి. మారాజక్కె ఈ దినోమిత కమ్మ కేపఅనహా ఏదాని పరిశుద్ధోమినింగ కేపలి ఒనుపుత ఇట్టకొడ్తినో. ఏ దినోమిత మారో దేవులోమిత హజ్జిహీ పరముశేల మమ్మఅ కేపతి వాలతి మేల్లుకోసోమి ఎవనయి జోహెర్కియలివలె.

3.

ఆదాము హవ్వ.

ఆదాము ఇని తొల్లి మానేతి సో దినత పరముశేల సృష్టించితెసి. ఈయిరతుల్లె పూనేతి కేపితెసి. ఎవని ముంగలి లోంగోంగణ పరముశేల తని ఊకోడ ఊకితకి, మానే జీవాత్మగట్టసి ఆతెసి.

ఆత్మ మంగా మన్నకి, మారో పరముశేల సంగతింగ తెలహాకొడ్డినా జీవొడ్కకి ఆత్మ హిల్లఅకి, ఎవస్కకి ఈలెతయి తెల్వాఎ.

పరముశేల కేవెలింగ పరిశుద్ధగట్టసి, పాపోమిహిల్లఅ గట్టసి ఎచ్చెల్లకెక్క జీవించినసి. ఆదాము ఏలెఅపీంఎ పరిశుద్ధ గట్టసి ఎచ్చెల్లకెక్క జీవించినసిఎ అహోమంజలివల్లె. ఇంజిపీం మచ్చెసి.

ఆదాముతకి ఈయ పిల్లఅతకి, పరముశేల ఎవనకి హారెఎ ఇడ్డ కల్గికేపిపీం, ఎవని పంద్రప్లేను రొండఅ రెజ్జవహా ఏదాని ఈయని కేపితెసి. ఏ ఈయని దోరు హావ్వా. ఆదాము హావ్వానకి హారెఎ జీవునా త్తైసి.

౪.

ఏదేను ఇని తోట.

పరముశేల ఆదాముతి హావ్వాతి ఏదేను ఇని ఓజితి తోటత కాపురోమి ఇట్టితెసి. ఆదాము ఏ జాడకాచిపీం ఏదాని పట్కంగ తించిపీం మచ్చెసి. ఏ జాడత కీడు మేల్లుంగని వెహాని రొమ్రాను మచ్చె. ఏదాని పట్క తిన్నయి ఇంజిపీం, తిచ్చిహా హాకురింజిపీం పరముశేల వెస్తెసి.

పరముశేల మాముహా హారెఎ దయగట్టసి. ముంగా కల్గితని బహా ఎవసి హీయతయి. మంగో హారోమిక, హింబోర్క, ఇల్క, తోనెంగని ఇవసిఎ దయకేపిమంజనెసి. మారొ నెహాతొహిఅతహా రాహాటి మన్నయి. పరముశేల హెల్లొతి గ్గాతిహా పాపోమి ఆనె; అప్పుడి రాహా, సమాధానోమి హాన్నె.

5.

ఆదాము పాపోమిత రీనయి.

సైతాను ఇని దోరుగట్టి రొ దుష్టుగట్టి దూత మచ్చె. ఇది ఆదాముఎ హావ్వాఎ ఏదేనుత హారెఎ గాహాటి మన్ని లెహె మెస్సిహీ ఓర్వాలి ఆడఅనహా అహామచ్చె; లక్క ఎవరి పరముశేల పెల్లోతి లోబాడఅనహా మన్ని లెహె, ఇది పైయెత్నోమి కేపితె. ఇది రాచు వాణ క్లిహిహీ పరముసెల్ల తినఅనిఇంజిహీ పెల్లొహితి. పట్క తినమింజిహి హావ్వాతుల్లె వెస్తె. ఏదానకి హావ్వా—మాంబు హాఅనహా మాజలి ఏ మ్రాను పట్క తినయి ఇంజిహీ పరముశేల మాగె పెల్లా హీయతెసి. అప్పుడి సైతాను :—మీంబు యొంతమాత్రోమి హాఅనహా పరముశేల లెహె ఆనెరింజిహీ చక్కిరి జోలితె.

హావ్వా ఏపట్క మెస్సిహీ ఇది హారెఎ స్నెహె ఇంజిహీ ఇంజ కొడ్డిహీ బుద్ధిగట్టయి ఆయ్యాలి ఈదాని తింజలి ఆశ ఆతె. అప్పుడి ఈది ఏ పట్క కొచ్చెక తింజిహీ కొచ్చెక ఆదాముతకి హీతె.

ఏదానకి ఆదాముఎ హావ్వాఎ పాపుగట్టకహీ తాంబు తప్పు కేపితి లెహె తెలహాకొడ్డితెరి. ఇవరి అజ్జిహీ ఏ జాడతమన్ని రొ కజ్జ మ్రాను మాటులి రుగ్గితెరి.

6.

ఆదాముఎ హావ్వాఎ ఏదేను జాడటి హాన్నాని.

మిడోల్కిహీ పరముశేల ఏ జాడతె వహీ—ఆదాముఎ

ఇంఙియా మంఙి ? ఇంఙిహీ వాటిశెసి. అప్పుడి ఆదాము ఏబ్రాము మాటులి మంఙిహీ—ప్రభువూ ! మంగె హింబోర్క హిల్లతి లక్క లజ్జ అహీ అజ్జిమన్నొమి. ఏదానకి పరముశేల—నాను నింగె తిన్నఅని ఇచ్చి పట్క నీను తిచ్చిగాడా ! ఏదానకి ఆదాము—నీను నంగె హీయతి ఈయ నంగె హీయతె. అప్పుడి పరముశేల హవ్వాతుల్లె— నీను ఈలెతి కమ్మ ఏనతకి కేపితి ? ఏదానకి హవ్వా—రాచు నంగె అందకీయతె లక్క ఈ పట్క తిచ్చెఎ. అప్పుడి పరముశేల రాచు తుల్లె—నీను ఈలె కేపితకి జీవడ్క బహ్వాతిలోని నీను బాక పాటిహీ నీ బండిముహె తాకలివలె, ఇంఙిహీ వెస్తెసి.

ఏడాయు పరముశేల ఆదాముతుల్లె—నాను నింగె తిన్నఅని ఇచ్చి పట్క నీను తిచ్చి లక్క, నీ కోసోమి తొజ్జో బాక మన్నంపె. వావాలుతుల్లె నీ దినంగబహ్వా ఏదాని పట్క తింఙి. ఇది హాప్క డ్రాంగుంగని నింగె జర్నికిత్తె. నీను నీ మూంబులి గామవల్ల నీ రాంద తింఙి.—

ఏడాయు పరముశేల హవ్వాతుల్లె—హార కష్టోమితుల్లె పోది పోద పాది. నీ డోకరకి నీను లోబాడమన్నము, ఎవసి నిన్నఅ ఈలేలనెసి. అతిహె రాచుకిఎ నింగెఎ, (ఇచ్చిహె నీ జర్నితకిఎ) విరోధోమి జర్నికియి. మానే జర్నిటి రోఙసి వహీవహా నీత్రాయు తిప్పినింగ వేచతువాలునెసి.

ఈ హాడలెహె యేసు క్రీస్తు వహీవహా సైతాను ఇని రాచు అధికారోమిలి తిప్పినింగ రెచ్చెసి.

7.

కాయీాను, ఆబేలు.

ఆదాముతకి హవ్వానకి రిఅరి మ్రీక జర్నఆతెరి. ఎవరిదోర్క— కాయీాను, ఆబేలు. కాయీాను పేరుకమ్మగట్టసి, ఆబేలు గొర్రింగ కాపు గట్టసి. ఆబేలు నెహాసి, కాయీాను లగ్గెతసి. రొనేచు కాయీాను తని పంట జేంగుంగ, ఆబేలు తని మందటి రొ గొర్రి మీాలతి పరము శేల కోసోమి పూజతకి తత్తెరి. ఆతిహె కాయీాను లగ్గెతసి లక్క ఎవని పూజ కూతె; ఆబేలు పూజ పరము శేల ఓటి తెసి. కాయీాను ఏదాని మెస్సీహీ హారెఎ కోపలహీ తని తైయిని హాయిఎ హాయితెసి.

ఏదాయు పరము శేల కాయీానుతుల్లి—నీ తైయి ఆబేలు ఇంబియ మన్నెసి ఇంజిహీ వెచ్చెసి. ఏదానకి కాయీాను—నా తైయి కాపు నానుకి? అప్పుడి పరము శేల—నీ తైయి కస్సహాలి తొజ్జాటి నానోకిత లీహిమన్నె. నీను బాళ పాటలి ఆహీ, నీసు కమ్మకేపిలి జక్క భూమి నింగె పంట హీాయెఎ. నీను భూమీముహె అజ్జి వహా దేశోమి హల్లెహె ఆలగండ ఆహీ రేజి.

8.

జగ్గ బుడ్డోవి.

రొ భాగోమి.

ఆదాము హారెఎ కొక్కురి పోదంగ జర్నికీహీ నత్తి కుతిం గని మెస్సీహీ నోవంద కోడి దొస్సా బర్సంగ నీడివహా హాతెసి.

ఏడాయు మానేకంగ చెడ్డ లగ్గతరిఆహీ పరముశేల పొల్గాతి వెన్నఆతెరి. నోవావాు రొఒసి తని కుటుంబోమితుల్లె మాత్రోమి సెవాసి ఆపాముచ్చెసి.

అప్పుడి పరముశేల నోవావాంతుల్లె—ఈ మానేకంగ నా పాఁడ యెమాత్రోమి వెస్సుఁఉరి లక్క, ఇవరయి బపాతి ప్రెుఖ తోయి. నీను ఆతిపా రో కజ్జ వాడ కేపము. నోవావాు ఏదాని కేపితిడాయు పరముశేల వాలతి జీవెడ్కని, పొట్టంగని రో జొత్త లెక్క వాడబిత్రి ఇట్టితెసి. నోవావాు తని దొక్రినితుల్లె తని తీవి జాన ప్రీనాకతుల్లె తని తీనిజాన కుడియస్కతుల్లె .వాడబిత్రి హాజ్జి డాయు పరముశేల దారా తుండితెసి.

అప్పుడి యెహోవా ౨ కోడి దిన పీయు రివికెత్తెసి. ఇల్క హెూర్క బపే ఏయుత ముంజహాప్పు. పాపోమిగట్టరి బపే ముంజహాతెరి. వాడబిత్రిమున్ని ఆతజాన మాత్రోమి నీడితెరి.

9.

జగ్గ బుడ్డోవి.

౨ ఖాగోమి.

పాఁర దిన హచ్చిడాయు ఏయు లీకిమన్నటి, వాడ ఆఅరతు ఇని సొూరులెక్కొ నిచ్చతూస్తె. అప్పుడి నోవావాు రో కఅవతి పిస్తెసి. ఏది వెండ వాఅతె. ఏడాయు ఎవసి రో కుగ్గూరితి విస్తెసి. కుగ్గూరి కుగ్గాలి టాయు హిల్లఅకి, వెండ వాతె. రిపా విస్సలిఎ రో విర్పిన్గోల గూతితుల్లె కచ్చ తత్తె. తీని వెద విస్తటి, వెండ వా

అతె, లక్క ఏయు లీకిహచ్చు ఇంబిహీ నోవాహు తుంబిహీ పంగత హజ్జిహీ జీవెడ్క బహీంతి పిస్తైసి. ఇవసి జాపెంర్కినటి, రెు పాలావా నోవాహుంతి దీవించివహా వెస్తయి ఏనఅఇచ్చిపె— నాను ఓఢె ఏయువల్ల భూమింతి క్లుపఒ: భూమిమన్ని ఎచ్చెక బిచ కాలోమి దాణికాలోమి, పెన్నిగామకాలోమి లాఅమదెన మన్న అనహా పిమెఢ.

10.

బాబేలు.

నోవాహుతకి షేము, హాము, యాఫేతు ఇని తీని జాన ప్రాక మచ్చేరి. ఎవరకి వారి ప్రాకమాస్క ఆతకి, కొచ్చెక కాలోమిత భూమి ఓడె వెంచెహీ జనోమితుల్లె నెంజ హచ్చె. అప్పుడి జనోమి హల్లెపె రా భహాతుల్లె జోలిమచ్చె. ఎవరి పరముశేలయి లక్షి పెట్టఅనహా గర్భోమిగట్టరహీ హాగుతకి ఏనిల్లెపె రా మేడ దోస్సలి ఒన్నితెరి.

ఆతిపె ఈ సంగతి పరముశేలకి ఇష్టోమి హిల్లఅకి, ఎవరి లోని రాబని హాడ రాబసి పున్నఅనహా, ఏ మేడ దోఅనహా మన్నితెపె, ఇవసి ఎవరి భహా తారుమారు కేపితెసి. ఏ టాయు దోరు బాబేలు. బాబేలు ఇచ్చిపె తారుమారు. అప్పుడి మానేకంగ భూమిత రారాబని గీయ్య తెలహా ఆకి ఇంబితరి ఎంబెఎ చెదిరితెరి.

11.

ఆబ్రాహాము.

జగ్గబుడ్డోవి హార బర్సంగ ఆతిడాయు, మానేకంగ వెండిహీ పరము శేలయి బానఅహీ, ఎవనకి బదిలితకి బొమ్మకేపిహీ ఎవన్కని ఎవని లెపా పూజహిత్తరి. ఈ లెకిహీ మానే బహే హేడితకి, పరము శేల ఆబ్రాహాము ఇని రో మానేతి హాటివహా ఎవనితుల్లె— ఆబ్రాహామూ? నీను నీ ఇల్లులి నీ తోనెస్కని పిస్సిహీ నాను నింగ తోస్త్రతి దేశోమితకి హాల్లము. నాను నిన్నఅ గడ్డు జనోమితి కేపఌ. నీ కూడజర్నివల్ల భూమిముపామన్ని జనోమి హాల్లెతకి దీవనోమి పానె ఇంజిహీ వెస్తెసి.

అప్పుడి ఆబ్రాహాము యెహోవా హాడతకి లోఙడిహీ తని దాక్రి సార ఇని దోరుగట్టానితుల్లె ఏదేశోమిటి పెహాచిహీ కానయాను ఇని దేశోమిత చేరితెసి.

12.

లోథు, సోదొమ.

ఆబ్రాహాము తైయి క్రీఎసి ఇని లోథు ఎవనితుల్లె ఏ పూడుని రాజితకి వాతెసి. ఈ రిఅరి గొచ్చెర కాలోమి నెపిఅహీ బతికిత డాయు ఇవరి గొత్తింగ హాస్పిఅతెరి. అప్పుడి ఆబ్రాహాము లోథు తుల్లె:—తోనెపా! ఏనతకి మా గొత్తింగ హాస్పికిహామన్నయి, దేశోమిహాల్లెపా ముంగాఎ, నీ ఇష్టోమి మచ్చిపా, టేని బక్కహాల్లము, నాను కిట్రి బక్క హాయిని ఇంజిహా వెస్తెసి.

ఏదానకి లోథు రొూర్గాను ఇని కర్డ వొాడ్డుత మన్ని హిచ్చిడి భూమితి ఇట్టకొడ్డితెసి. అతిహె ఏ భూమితమన్ని సొదొామ, గొమొర్ర ఇని గాడంగణమన్ని లోకు హాకాఎ దుష్టుగట్టరహీ మచ్చెరి.

అప్పుడి యెహెరావా అబ్రాహాము తుల్లె:—నాను ఏ దుష్టు గాడంగని ప్రెఖతూహాయి ఇంజహీ వెస్సలిఎ, అబ్రాహాము ఏగాడంగకోసాయి జొహారిక్కితెసి. ఏదానకి దేవుదు—ఏద్దానిత దొస్సాణాన నెహారి మచ్చిహె, ఏగాడంగ ప్రముఖఒ ఇంజహీ వెస్తెసి. అతిహె లోథు రొాఒసిఎ మూత్రొోమి నీతిగట్టసి అహా మచ్చెసి. లోథుతి సోదొామటి పంగత సాగికీయ్యాలి దేవుడి రి దూతంగని పండితెసి. ఇవారి ఎవనితుల్లె—నీ జీవు కాచగొడ్డను, డాయు మెహెఅని ఇంజహీవెస్తెరి. అతిజక్కె లోథు దొక్కిరి హెట్టి హెట్టిహీ తని డాయు గ్లూనాని మిర్యినాని వెచ్చుటి, వెంద మెస్సి వహా హాతె. ఈది హారు స్థంభోమి అతె.

పరముకేల హాగులెక్కొటి హిచ్చు పీయు రివికిహీవహా ఈది సొదొామతి ఓడ సారిగొడ్డ గాడంగని గ్లుపె.

13.

అబ్రాహాము, ఈసాకు.

హాక దినటి అబ్రాహాముతటి సారాతటి కొక్కిరి హిల్లె అత్తెరి. అబ్రాహాముతకి పానొోడి బర్సుంగ అహామచ్చుటి, ఇవనకి కొొబ్రాఎసి జన్మఅతెని. ఇవనకి ఈసాకు ఇని దోరు ఇ

పరము కేల అబ్రాహాము నమ్మకోమి కన్నుగొడ్డ కోరిహీ—ఈసాకు నంగ పూజహీము ఇంజహీ పెల్లాహీ త్తెసి. ఏలెకిహీఎ అబ్రాహాము ఈసాకుతి కేచొఅహిహీ మొరీయ ఇని పెరారుత హచ్చెసి. ఈసాకు వెస్క లేకవా హచ్చెసి. అబ్రాహాము వెస్కహల్లెహె నేసివవా ఈసాకుతి ఎవస్కముహె తొస్తెసి.

అబ్రాహాము ఈసాకుతి పాయలి తనికేయు పెక్తి మచ్చటి, యెహొవాదూత హాగులెక్కొటి అబ్రాహాముతి హాటి హీ:—నీ బ్రిమాఎనయి పాయఅని ఇంజహీ ఇచ్చెసి. ఇది ఆఅనవా అబ్రాహాము తనిముహె నమ్మివవా లోబడితకి, దేవుడి ఇవనయి దీవనోమితి హీత్తెసి.

అబ్రాహాము ఇన్నిఎన్ని మెహెన్నటి రొ సిప్పాత కొమ్మంగ ఒస్పిఆతి రొ మేండలి హేండివవా ఏదాని ఈసాకు ఉప్పుర పూజ హీత్తెసి.

నీను పరము కేల హారెఎ దేవుకిత్తిహె ఎవసి నింగ పెల్లా ఆతని బహె కేవిది.

14.

యాకోబు ఏశావు.

ఈసాకు రెబక్కతి పెల్లికేవితెసి. ఇవరకి ఏశావు యాకోబు ఇని రిఅరి బ్రికి జర్నఆతెరి. ఏశావు వేటగట్టసి, యాకోబు మంద కాపుగట్టసి. ఏశావు కజ్జసిఅహీ రొనేచు వానాఅహీ హక్క ఆతకి వాతటి, యాకోబు జారుంగ వజ్జితెసి. అప్పుడి ఏశావు—నీ

జొరుంగ నంగె హీయము, నా కజ్జ పా'ణతి నింగె హీయుయి ఇంజి హీ వెస్పివహా యాకోబు ఏ జొరుంగతి ఎవనకి హీత్తెసి.

ఏడాయు యాకోబు తని తంజి ఇని ఈసాకుతి హెర్సిహీ ఏశావుకి బడులిగా తంజివల్ల కజ్జ పా'ణ దీవనోమితి పాటెసి.

కొచ్చెక కాలోమి ఆతిడాయు ఏశావు యాకోబుతి పాయలి ఒన్పినటి, తన్లతంజిస్క యాకోబుతి తని మామ ఆతి లాబాను తాన పండితెరి. యాకోబు జీయుత లఅంగ్వేల హాప్పనత వరము శేల దూతంగ రో దోపలెక్కొ ఎంగిహీ రోకి రేచిహీ మన్ని లెహీ మెస్తెసి. యెహోవా ఏ దోపలెక్కొ మంజహా యాకోబుతకి దీవనోమి హీత్తెసి. యాకోబు తెఎలితటి ఈటాయుతకి తేతేలు ఇచ్చిహె దేవులోమి ఇని దోరు ఇట్టెతెసి.

15.

యాకోబు ఏశావు వెండె కలిహామన్నేరి.

యాకోబు తని మేనమామ లాబాను ఇజ్జొ దూంగిహీ ఎవని మందతి కాచిహీ, ఎవని మాంగఆతి లేయాఎ రాహేలుఎ పెండిలి కేపకొడ్డితెసి. యాకోబు దేవుడితి జీవుకిలకి, ఎవసి యాకోబుతి దీవించితెసి, లక్క యాకోబు హారెఎహెమ్ముగట్టసి ఆతెసి. అప్పుడి లాబాను ఏదాని మెస్సిహి ఓర్వ్యాలి ఆతఅతెసి, లక్క యాకోబు బత్తిబత్త ఆహీ తని దేశోమితకి హెుట్టెసి.

యాకోబు తనిదేశోమిదగ్గిరె వాతటి, తని దాదఇని ఏశావు సారి వంద మానెకంగతొల్లె ఇవనకి ఎదురువాతెస్సి.

యాకోబు ఈసంగతి వెంజివహా అజ్జితెసి. లఅంగవేల యాకోబు రొఒసిఎ మన్నటి, రొ మానె వహివహా తని తుల్లె పామ్మికి ఆతెసి. ఇవసిఎ ప్రభువు యేసుక్రీస్తు. నన్నఅ పిస్సలివలె ఇంజిహి ఎవసి వెచ్చటెకి, యాకోబు వెస్తయి ఏనఅఇచ్చిహె :—నీను నన్నఅ దీవనోమి హీయఅతిహె నాను నిన్నఅ పిస్తాఒ. అప్పుడి దేవుడి ఎవఃకి ఇశ్రాయేలు (ఇచ్చిహె దేవునితుల్లె పామ్మికి ఆనసి) ఇని పూని దోరు ఇట్టితెసి.

ఓఞరొనేచు లాయి యాకోబు ఏశావుతి కలిహితెసి. పరము శేల ఏశావుతకి దయగట్టి మనస్సు హిత్తకి, రిఅరి తోనెస్కాలెహె రొఒనకి రొఒసి లొండిహి ఏడాయు రొఒరొఒసి తని టాయుత హాచ్చెసి.

16.

యోసేపు హాప్పనక.

యాకోబుతకి బారొజాన ప్రీక మచ్చెరి. ఈ ప్రీకణ యోసేపు హారె నెహాసి ఆతకి, ఇవని తంజి ఎవనయి బహేతరికిహా హారెఎ జీవుకిత్తెసి. ఏడాయు తంజి యోసెపుతకి ఇచింత్రోమాతి రొ సొక్కా కుట్టికిహి హిత్తెసి; లక్కా ఎవనితెయిస్కా ఎవనయి లాగివహా ఎవనిముహె కోవ అహా మచ్చెరి.

యోసేపు రొనేచు రి హాప్పనక హేతెసి; ఏనఅఇచ్చిహె:— తానుఎ తనితెయిస్కాఎ బ్లీకత వేండంగ దొస్సిమన్నిలెహె, తని వేండంగ నిఇన్నిలెహె, ఎవరి వేండంగ తనిస్కానోకిత సాష్టామి

ఖడితిలేహా ఇని హప్పన హేతెసి. వేడ లేంజు ఎగారగొట్ట హాలుక్కాంగ తనినోకిత వంకివహా జొహెల్కి తి లెహా ఓడ్రో హప్పన హేతెసి లక్క, ఎవనిత్రైయిస్కా ఓడ ఎచ్చెక ఎవని హప్ప నకని లత్సకిత్తెరి.

17.

త్రైయిస్కా యోసేపుతి ప్రాచిమన్నెరి.

రొనేచు త్రైయిస్కా హారెఎ హెఒ తమ్మి మందంగ మెచ్చి మచ్చటి, ఎవరి సుఖోమినింగ మన్నెరిఆ, అఎఆ, మెస్స హాము ఇంజి హీ యాకోబు యోసేపుతి వెస్స పండితెసి. యోసేపు తని త్రై యిస్కా దగ్గిర వాతటి ఎవరి—ఉవ్వారి హప్పన హేటసి వహీ మన్నెసి ఇంజిహీ జోల్కాఆతెరి. ఇవరి ఎవనయి అస్సివహా ఠొగ్లా యుత మెత్తతుస్సిహీ ఎవనయి పాయలి ఒన్నితెరి. ఏ సమేఓంత బేరోమిగట్టరి వాతటి, యూదా ఇనికజ్జ దాద:—మిాంబు పాయ్యా అదు, మూరొ ఇవనయి ఎవరకి ప్రాచతూను ఇంజిహీ ఒన్నిహీవెస్సి మచ్చటి, ఎవరి ఉదానకి ఓపివహా కోజ తక్కతకి యోసేపుతి ఏ బేరోమిగట్టరకి ప్రాతెరి.

ఏడాయు త్రైయిస్కా యోసేపు సొక్కతి ఠొ గొర్రెడాలు కస్సత రూటివహా తంజితాన తత్సిహీ వాతెరి. అప్పుడి యాకోబు హారెఎ దుఖోమితుల్లె:—ఇంబిన్నైఆ జాడ ఉవెడి నా యోసేపుతి తింజతుస్తె ఇంజిహీ నమ్మివహా హారెఎ లిత్తెసి.

18.

యోసేపు కైదిత మన్నెసి.

ఐగుప్తు దేశోమి ముహెామన్ని ఓదుఆతి ఫారో పటాలో మిముహెాతకి మన్ని అధిపతిఆతి పోథీపరు యోసేపుతి కొడ్డితెసి. ఇవని ఇజ్జో యోసేపు పోరెఎ నమ్మకోమినింగ కమ్మ కేపితకి, పోథీపరు రాహాఆహీ ఎవనయి తని ఇల్లుముహెా కజ్జ గొత్తి కేపితెసి. రోనేచు పోథీపరు దొక్కారి యోసేపు ముహెా ఉజెఉజెఎ నిందంగ వక్కాలి గెటివహా పోథీపరు ఎవనయి కైదిత మెత్తెసి.

ఎంబెఎ యోసేపు నెహాసిఅహీ నమ్మకోమినింగ మచ్చెసి, లక్కా కైదిత జక్కా కైదింగముహెా కజ్జసి ఆతెసి. రోనేచు ఎవసి కైదిత తన్నికి మెస్సిమచ్చుటి, రిఅరి చొంగంగ లిత్తిరెహెా తోంజఆతెరి. ఏనఅతకి లిహీమంజెరి ఇంజిహీ యోసేపు వెంజలిఎ ఎవరి:—మాంబు మిడ్డోల హాప్పనక హేటోమి, ఆతిహెా వెహెా న్నారి ఏనారి హిల్లుఉరి. ఏడాయు యోసేపు ఎవరి హాప్పనక అర్థోమి వెస్తిలెహెా జరితె. ఏనఅఇచ్చిహెా రోబనయి ఉరు రెచ్చెరి, రోబనకి ఓదు తాన నౌకరి వెండె హిత్తెరి.

రి బర్సంగ హాచ్చిడాయు ఫారో ఇని ఓదుతకి రి హాప్పనక వాతు. ఏనఅఇచ్చిహె:—సాతగొట్ట నెహీ అంగఆతి కోడింగ దక్కాత తోంజఆతు, ఏడాయు సాతగొట్ట లగ్గతి దహామన్ని కోడింగ వహీవహా ఏ సాతగొట్ట నెహీ అంగఆతి కోడింగని గూసతుస్తు. ఓడె రిండి హాప్పన ఏనఅఇచ్చిహెా:—సాతగొట్టనెహీ కజ్జ కేంగుంగ తోంజఆతిడాయు, సాతగొట్ట పొల్ల కేంగుంగ వహీవహా ఏ సాత గొట్ట నెహీ కజ్జ కేంగుంగని గూస్తు. దేశోమి హాల్లిహెా హాప్పనక

అర్ధోమి వెస్సలి ఇంబఅరి హిల్లఅతకి, యోసేపుతి కైదిటి వాటివవా ఎవనకి త్రాయు హిన్నివవా పూని హింబొర్క్నని వాలుచ్చికిహీంవవా ఓడు దగ్గిరె తత్తెరి.

యోసేపు ఓడునోకిత నిచ్చివవా వెస్తయి ఏనఅఇచ్చి హె:—పరముశేల సాయోమి హిల్లిఅతిహె, ఇంబఅరి ఈ అర్ధోమి వెస్సలి ఆడుడురి. ఆతిహె దేవుడు నన్నుఅ వెస్తతకి, వెహెఇ. ఈ రి హప్పనక రొండిఎ అర్ధోమి. సాత బర్సంగణ నెహి పంట వానె, ఏడాయు సాత బర్సంగణ కరువు కేపినె. లక్క తాంబు ఈ నెహి బర్సంగణఎ అర్న ఇట్టుకొట్టిహి కరువు కాలోమిత ప్రాచలి నీఎనిఎ జాగ్రత కేపడు.

ఈ వాడ ఓడు వెంజివవా వారెఎ రావాఅహీ ఈలెకేపలి యోసేపుతకి దేశోమిముహె అధికారోమి హిత్తెసి. ఏడాయు యోసేపు కజ్జకజ్జ కొట్టుంగని దొస్పికిహీంవవా కూలింగ ఎవస్కణ వాకెసి.

19.

యోసేపుఎ తని తైయిస్కఎ.

ఏ కరువు కాలోమిత యోసేపు తైయిస్కజక్క కూలింగ కొడ్డలి ఐగుప్తుతకి హచ్చెరి. ఇవరి యోసేపునోకిత వహీంవవా జొహెుర్కనటి, యోసేపుతకి తాను హేతి హప్పనక ఒన్నుపుత వాతు. తైయిస్క యోసేపుతి పోల్హాలి ఆడఅత్తెరి.

తని తైయిస్క తమి తంజియు తమి ఈచితైయిఆతి బెంయమీనుయి జీవునోనెస్కి నాడుస్కి కన్నుకొడ్డలి యోసేపు

ఇవరయి ఏగుంగగట్టరింజిహీ క్తై దిత ఇట్టితెసి. ఎవరి లీహిమచ్చటి, యోసేపు ఎవరిలోని రొజనయి జామిని ఇట్టివవహా, తత్తిమితరయి కూలింగని హీవికిహీవహా, ఓడె వెండె వాతిహె, బెంయమీనుతి తత్సలి ఇంజహీ హెల్లాహిహీవహా, ఎవరలో ఇంబఅరకి పున్న అనహా, ఎవరి మోనంగణ ఎవరి హెలుమ్ము ఇట్టికిహీవహా, ఎవరయి తంజితాన పండితెసి.

కొచ్చెక కాలోమి కూలింగ రాతిడాయు, యాకోబు వెండె తని క్రీకతుల్లె:—మీంబు ఓడె ఐగుప్తతకి హాజ్జివహా కొచ్చెక కూలింగ కొడ్డదు ఇంజహీ వెస్సలిఎ ఎవరి:—బెంయమీనుతిజక్కె తత్తిఎదెహే, కూలింగ హీయ్యాఒ ఇంజిహీ ఎంబతి అధికారి వెస్తతెసి, లక్క బెంయమీనుతి మాతుల్లె కూడహా వాపసి ఇంజిహీ క్రీక వెచ్చటి, తంజి తుడతకి హార దుఖోమితుల్లె ఇవనయి ఎవరి జేవా హాజ్జలి హీత్తెసి.

ఇవరి యోసేపువగ్గిరె వహీమచ్చటి, ఎవసి ఇవరకి కజ్జ-భోజికేవికిహీవహా ఇవరి హారెఎ రావాఅతెరి.

20.

యోసేపు తానుతానుఎ హెహాఫకొడ్డితెసి.

తనితైయుస్క మోనంగణ కూలింగని నెహెము ఇంజిహీ, బెంయమీను మోనత తని వెండి గిన్నె ఇట్టము ఇంజిహీ యోసేపు తని కజగొత్తితుల్లె మేనెఎ హెల్లాహిత్తిడాయు తని తైయుస్కని పండితెసి.

ఇవరి కొచ్చెక హెఒ హచ్చిడాయు, యోసేపు కజ్జ గొత్తి జేచొ పెట్టిపెట్టిహీ—నా కజ్జాని వెండి గిన్నెతి మీంబు దొంగ అహొ ఒహీ మంజెరి ఇంజిహీ కిల్లెడికి త్తెసి. ఇవసి ఎవరి మోనంగని సళ్ళితిపో, బెంయమీను మోనత వెండి గిన్నె పాటె. అప్పుడివరి బహో లీహిహీ, యోసేపు కోటతకి వెండ వాశెరి. బెంయమీను గిన్నె దొంగ ఆతెసింజిహీ కైదిత ఇట్టలింజిహీ యోసేపు వెస్సలిఎ కైయిస్క బహే రీహిహీ; బెంయమీనుతి మా తంజిదగ్గరెతకి మూంబు తఅతిపే, తంజి దుఖొమివల్ల హొనెసి, మూంబు ఈలెతి కాళ్ళలి దుఖ అడొఒమి బాబూ! ఇంజిహీ కైయిస్క యోసేపు నోళెత మొర్రో ఇంజిహీ కంద్రు వాశెరి.

తని కైయిస్క తమి తంజితి తమి ఈంచి కైయితి జీవునో హిమన్నెరింజిహీ యోసేపు పుచ్చటి—నాను యోసేపుతెఎ, నా తంజి జీవుతుల్లె బత్కెఎ మన్నెస్క ఇంజిహీ తాను జక్క లిత్తెసి. అతిపో ఎవరి ఈ హోడ వెంజివహొ హొరెఎ అజ్జెరి. అప్పుడి యోసేపు ఇవరయి తఫివహొ, హొర జీవంగని పాహికియ్యలి ఘుహూవా నన్నుఅ తొల్లి ఈదేశొమితకి పండితెసింజిహీ వెస్సలిఎ, ఎవరయి బహేలి పామ్మివహొ లొండివిత్తెసి. ఏడాయు ఎవరి తని తంజి జక్క తనితాన తప్పికిదు ఇంజిహీ యోసేపు వెస్సిహీ ఎవరయి హొరొన ఇన్నెయోమిక హిహింవహొ పండితెసి.

21.

యాకోబు ఐగఃప్తుత మన్నెసి.

యాకోబు తని మ్రీకతుల్లె ఆడిమాంగతుల్లె ఐగుప్తుతకి వాతటి, యోసేపు ఎవని తానతకి మారమార హెుట్టిహి తంజి హెర్కిముహె రిహిహి పొమ్మివహా హార దిన లిత్తెసి.

కొచ్చెక బర్సంగాలిడాయు యాకోబు సెహి హిల్లెఅకి, తని మ్రీక బహేరి తనిదగ్గిరె హాటివహా, వచ్చెజనతి దీవించిహి బోలు హిహిసహా—నాను హాలిడాయు నా అంగ నా తంజి అబ్రాహాము ఈసాకు మహానెమండ టొట్టాత మునాదుఇంజహి తెస్సివహా హాతెసి. తంజి వెస్తిలెహె మ్రీక కేటిహి ఎవని అంగ సెహాకిహి ఇట్టివహా కానాను దేశొమితకి డేకహా పూర్బొమితి మహాణెమండత ఇట్టెతెరి.

ఏడాయు ఎవరి వెంజ ఐగుప్తుతకి వహివహా సెహి భూమింగని ఓడువల్లె అగ్రోమి పాటివహా హారవ బర్సంగ ఎంబెవ మచ్చెరి.

22.

యోబు.

అరబిదేశొమిత పూర్బొమినెచు యోబు ఇని రొసెహి కజ్జసి మచ్చెసి. ఇవసి హారవ ఆస్తిగట్టసి వదేశొమిత బహాతరినొకిత వెంగమచ్చెసి. ఇవసి దేవుడితి ఆలితిహె ఆస్తితి హారవ జీవుకి హిమన్నెస్కి ఆఎకి, మెస్సలి దేవుడి సైతానుతకి హెల్లాహిత్తెసి.

రొనేచు గొ్రికోది మందంగ హిచ్చువల్ల వెహాహాచ్చుఇంజిహీ, దొంగంగ ఆస్తి ఓలెరి ఇంజిహీ, ఎవని కొక్కరయి బహేపాయతు స్తెరింజిహీ రొబని జేవా రొబసి వహీవహా యోబుతుల్లె వెస్తెసి. త్రొబ ఇంజిహీ యోబు లీహీహీ తని హింబొర్క గెస్సిహీ తొజ్జొ రిహీవహా: పరముశేలఎ హీయతెసి, పరముశేలఎ ఓతెసి, పరముశేల దోరు జొహెుర్క్యలిఎ వేంగ పెకోఇంజిహీ దేవుడిఎ తల్హితెసి.

ఏడాయు సైతాను యోబు అంగత కజ్జకజ్జ కూర్కని అవికిహీ మచ్చటి, యోబు ధరంబుత కుగ్గివహా పీన గిచ్చుతుల్లె తని కూర్కని పచ్చకొడ్డిమంజివహా, హారెఎ బిత్తిబిత్త ఆహీవహా తని జర్న నేచుతి బొక ఇట్టివహా పరముశేల ముహె నమ్మకోమి తప్ప హచ్చెసి.

తుదతకి పరముశేల తానుఎ హిచ్చిడి గాలిత యోబుతుల్లె జోలిమచ్చటి, ఎవని హారెఎ ఊణఅహీ:—అబిలియో! నాను హీజ డిగట్టతెఎ, పాపిష్టితెఎ, నింగె నానేనఅ వెండవెస్తయి, నా పాపో మిక గడ్డము ఇంజహీ లిత్తెసి, అప్పుడి దేవుడు యోబుతకి మన్ని నోమెరితి రెజ్జిహీ పూర్బొమికిహా అగ్గాడ పోదిపోదతి ఆస్తితి హీయతెసి.

23.

ఇశ్రాయేలు మానెకంగ వాహు అహిమన్నెరి.

యోసేపు హాహీవహా కొచ్చెక బర్సంగాతిడాయు, ఐగుప్తు దేశోమి ముహె ఓడ్రొ ఓడు ఆతటి, ఇవసి ఇశ్రాయేలు మానెకం

గముహెా వాారెవ లగ్గావెతసి అహీాముచ్చెసి. ఇవసి ఎవరివల్ల ఇక్లెాంగని వహాడికిహీావహా, కష్టమాాతి కమ్మ కేపికిహీావహా, గడ్డు జనోమి ఆఅనవహా ఈచిఈచి కొాక్కరయి వైనెలు ఇని కడ్డత మెత్తతు హాుము ఇంజిహీ ఓడు అజ్జిహెాహాపెతి హెాల్లో ఆతె.

ఏ కాాలోామిత రోా కుటుంబోామిత ఓజితసి రోా కొాక్కసి జర్న ఆతెసి. ఇవనయి కాాచలి తల్లితంజిస్క తీని లేస్కపత్తెక తమి ఇజ్జో లుక్కివహా ఏడాాయు ఊణ దలిత ఇవనయి రోాసివహా ఏ కడ్డ తత్రిమన్ని జబ్బుత ఇట్టితెరి. మిడొాల్కిహీ ఓడు ఇని ఫాారోా మాాంగ ఏటు మీయ్యాలి ఏ కడ్డత వాాతటి, ఏ కొాక్కనయి కన్నుకొాడ్డివహా ఎవనయి పంగత రెజ్జిహీ తని కొాటత ఒహీాహీ వాజ్జివహా ఎవనకి మోాషే ఇని దోారు ఇట్టివహా పాాహీాకిత్తె.

మోాషే కజ్జసి ఆతిడాాయు రోా ఐగుప్తుాజితసి రోా ఇశ్రాయేలు మాానెతి వేచిమన్నెసింజిహీ మెస్సివహా కోాపఅహా ఎవనయి పాాయితెసి. ఫాారోా ఏదాాని వెంజివహా మోాషేతి వేచలి పరితెసి, లక్క ఇవసి ఓద్రాాదేశోామితకి హెాుట్టివహా ఎంబెవ రి కోాడి బర్సంగ పత్తైక కాాపురోామి కిత్తెసి.

ఎంబెవ పెల్లికేపకొాడ్డిహీ తని మాామ మందంగని కాాచిమచ్చటి, రోానేచు జాాతతుప్పత హిాచ్చు లీంజితిలెహెాగాాని ఏ తుప్ప వెఅలెహె మెస్తెసి. మోాషే ఇచింత్రోామి బడిహీ ఏవైనెఆ ఇంజిహీ వగ్గిరె వయ్యాలిఏ రోా శబ్దోామి వెంగతె ఏనఅఇచ్చిహె :—నీ చెప్పంగ రెమ్ము, నీను నిచ్చమన్నిటాాయు పరిశుద్ధోామహా మన్నె ; నాాను నీ తంజి ఆతి అబ్రాహాాము ఈసాాకు యాాకోాబుంగ దేవుడాాతి యెహెాావాాతెవ, నీను ఐగుప్తుతకి వెండె వహీావహా, నాా మాానెకంగని హాల్బరింజిహీ ఫాారోాతుల్లె వెహెాము.

24.

ఐగుప్తుతమన్ని తెగులుక.

ఫారో° హా°రెఎ గర్వ్బెమిగట్టసి దుష్టుగట్టసి అహా°మచ్చెసి. ఇస్రాయేలు జనో°మి హల్బరింజిహీ యెహూవా హెల్లాహి త్తెసిం జిహీ మోషేఎ అహారో°నుఎ ఫారో°తుల్లె వెస్సలిఎ, ఎవసి—ఏ యెహూవా ఇంబఅసిఆ, ఎవని హా°డ ఏనఅతకింజిహీ ఉత్రో°మి హి త్తెసి. ఏడాయు ఫారో° ఇస్రాయేలుంగ ముహె ఓడెచ్చెక్క కరినో°మిగట్టసిఅహీ మచ్చెసి, లక్క యెహూవా ఈ దేశో°మి ముహె తెగులుకని పండితెసి.

అహారో°ను తని కేయుతి బడ్గ నైలుకడ్డ ఏయుముహె వేచలిఎ, ఏది కస్సఆతు. కస్సలెహె రొ° వారెక ఏ కడ్డ మచ్చె. ఫారో° ఏదానకి లక్ష్యపెట్టఅతకి, దేవుడి ఓడె కొ°చ్చెక తెగులుకని పండితెసి. రీతెగులి పన్నంగ, తీని తెగులి పేన్క, సారితెగులి విహాంగ, హాస తెగులి టాకురాని. ఈతెతి కష్టోమిక వాతిజక్కె, ఫారో° మూసా కంగని హాజ్జలి హీఅత్తెసి.

25.

ఐగుప్తుతమన్ని తెగులుక.

పరముశేల ఓడె సాగొ°ట్ట తెగులి వండివుచ్చటి, హా°రజాన మూసెకంగ ఎ జీవెడ్కఎ కూర్కవల్ల హా°తెరి. సాత తెగులి ఇచ్చిహె గ్లావాలుంగ ఆడింగ అహీమచ్చు. ఆటతెగులి గో°పెరిక. నో°తెగులి తీని దిన హారెఎ కాడో°కి అందేరి అహా° మచ్చె.

అప్పుడి యెహోవా మోషేతుల్లై:—ఓడె రో తెగులి పండయి ఇంజిహీ ఇచ్చెసి ఏనఅఇచ్చెహె:—నాను ఈ లాఅంగణ బహేఇజ్జో పానవ మ్రీఎనయి పాయలి, నా హాని దూతతి పండితటి, మీంబు టిక్కహిల్లఅ గొర్రిడాలు తూష్మివహా, ఏదాని కస్స మీ దువ్వేరి బొంతుత వాకివహా హొఓ హజ్జలి సిధమహిమంజు. ఈలా హిఎ హానిదూత హొరాచివహా కస్స వాకిబితి దువ్వేరి బొంతుంగని క్లాచిహీ ఓడెరో ఇజ్జో హజ్జివహా రోరో పానవ మ్రీఎనయి పాయితే. ఆతిహె ఇశ్రాయేలుంగ ఏ లాఅంగ తొబ్బె హొరాతెరి.

26.

గదిలి సముద్రోమి రి బగ్గిలి ఆతే.

ఇశ్రాయేలుంగ హొరాచిమచ్చటి, యెహోవా మద్దెనవెల హాగు స్తంభోమిలెహె, లఅంగవేల హిచ్చు స్తంభోమిలెహె ఎవరకి కానయాను దేశోమితకి హజ్జలి జీయ్యు తొస్తెసి. జనోమి గదిలి సముద్రోమి వగ్గిరె హేరలిఎ, తమిడాయు గోడంగ రథాంగ శబ్దోమి వేంగతె. ఎవరి మెస్సి మచ్చటి, ఫారో కజ్జా పటాలోమితుల్లై ఎవరయి వెండె ఒయ్యలి వహిమచ్చెసి.

మోషే పరముకేలతి జొహొల్కి హీమచ్చటి, ఎవసి ఇవని తుల్లై:—నీకేయుతి బడ్గ సముద్రోమిముహె వెఎముఇంజిహీ వెస్తెసి. మోషే తని బడ్గ మెత్తలిఎ ఏయు లయ్యహజ్జిహీ రి పాడిఅహీ కోడలెహె నిత్తు. అప్పుడి ఇశ్రాయేలుంగ దూడిత తాకి తిలెహె కొడ్డ ఊదఅనహా అతల గట్టుత హచ్చెరి.

ఇవరి గ్లాతిడాయు ఫారోజక్కె తని పటాలోమితుల్లె సముద్రోమిత రేతెసి. ఇవరి ఏదాని మద్ది మద్ద అహోమచ్చటి, ఏయు వెండె వాతు, లక్క బహే జనోమి ముంజ హాతెరి. ఇస్రాయేలుంగ అతల గట్టుత నిచ్చివహా రాహాఅహీ పరముశేలకోనోమి నెహి కథ కేర్హైరి.

27.

ఇస్రాయేలుంగ బాలి డీబె పంగత మన్నేరి.

ఇస్రాయేలుంగ గడిలి సముద్రోమిత గ్లాతిడాయు, రో కజ్జ బాలిడీబె పంగత రేతెరి. ఇవరి తంగె మన్ని హారోమిక తిచ్చిజేవో, పరముశేలముహె నమ్మకోమి ఇట్టఅకీ, మోషేతి బాచకిత్తెరి.

ఓద్రోనేచు లయి ఇస్రాయేలుంగ క్రీయలెహా లక్కతి గుం జతి కుమ్డి ప్లేకతుల్లె భూమి క్లీఖాని మెస్తేరి. అప్పాడి మోషె:— మీకోసోమి యెహోవా పండితి హారోమి ఈదిఎ ఇంజిపీ వెస్తైసి. ఇస్రాయేలుంగ ఏదానకి మన్న ఇని దోరు ఇట్టితెరి.

ఓకె కొచ్చిక కాలోమి హాచిడాయు, ఇస్రాయేలుంగకి ఏయు హిల్లె అతకి, ఎవరి మోషేతుల్లె కోపనింగ జోల్కి ఆయ్యలి దక్క మాతెరి. అప్పాడి దేవుడి మోషేతుల్లె:— హెూరుతి వెఎము ఇంజిహి వెస్తైసి, మోషే ఏహెూరుతి వేచలిఎ, గడ్డు ఊట హెూతె.

ఏడాయు ఇస్రాయేలుంగ సీనయి ఇని హెూరుతకి వాతటి, దేవుది మోషేతి తనిదగ్గిరె ఏ హెూరులెకొట్టతకి అర్హివహా

ఎవవకి ద్రోసా హెల్లాంగని వేకివహా, ఎవస్కాని రి వల్కాపాటం గనుహె రాచివవహా ఇవస్కాని మోషే కేయుత హెర్విలెసి.

28.

యెహోవా మోషేతుల్లె :—నాకోసామి రో ఓజితి హింబొర్కాగూడి ద్రోస్వికేపము ఇంజిహి వెస్తటి, ఈలెకిహి మోషే కేపికిహింవహా తని దాదా ఇని అహరోను మూలుగట్టి పూజరకి హింహి నిప్పెసి.

కానయాను దేశోమి స్పైహాకి, ఆఎకి, మెస్సలి, ఇస్రాయేలుంగ బారొజానతి పండిలెరి. ఇవరి హజ్జివహా ఏ రాజ్యోమి నెహింకిహి కిన్నుకొడ్డిహి లేంజుముహె ద్రోస్సాదిన ఆతిడాయు ఎవరి రొంబ్రాతు పట్కాగెలతి జేకిహి తత్తెరి. ఏది రిఅరి జేకినెచ్చెక బరవు మచ్చె.

ఈ ఏగుంగట్టరి ఇస్రాయేలుంగతుల్లె :—ఏ రాజ్యోమి క్రీయ పాల్లు వారుహొట్టిమన్ని దేశోమి అహామన్నె ఇంజిహి బహీంతరి వెస్తెరి. ఆతిహె డాయు ఇవరిలో ద్రోస్సాజాన :—ఎంబతి మానే కంగ హారెవ ప్లాయుగట్టరి, హారెవ అంగగట్టరి, క్లానింగలెహెంతరి అహింమన్నరి, మారొ ఏ దేశోమితి రెజ్జగొడ్డలి ఆడవి ఇంజిహి ఎవరయు అజ్జికిత్తెరి. ఈ హాడంగ ఇవరి వెంజవహా దుఖోమహి వెంజ ఐగు పుత్తాన హజ్జలి జోల్కాఆలెరి.

అప్పుడి యెహోవా :—ఎచ్చొర దిన వాహాలుఅహి మిమ్మ అ కాలలాతయిూా, మీంబు నన్నుఅ నమ్మి మంజులెరి; లక్కా మిూలోని ఇంబఅలెరిజక్కా ఏ నెహి క్రీయ పాల్లు వారు హొట్టిమన్ని

దేశోమిత రేకహాల్లఅనహా, తొల్లిఏ హాయలివలె కోపటి వెస్తెసి. ఈలెకేహీ ఇశ్రాయేలుంగ ఏ బొలి పంగత రి కోడి బర్సంగ రేజి రేజి రేజిహీ కజ్జారి హాల్లెహె హాతెరి. రిఅరి మాత్రోమి డాయు ఎస్కి హిల్లఅతకి, దేవుడిముహె నమ్మకోమి ఇట్టితకి, కానయాను దేశోమిత రేతెరి.

పిత్తాడ రాచు.

ఈ రీ కోడి బర్సంగ ఇశ్రాయేలుంగ రేజిరేజిమచ్చటి, ఓడె రో హెంతి బిత్తిబిత్త అహీమచ్చెరి. అప్పుడి పరముశేల శితుకోసొమి రాస్కని పండివహా హారజనతి రాస్కవల్ల పాయికిత్తెసి. ఇచ్చెక వాహు ఎవరి ఓర్వలి ఆడఅతకి, ఇవరి మోషేదగ్గిరె హాజ్జివహా— మాకోసోమి దేవుడితి జొహెలుర్కెపము ఇంజిహీ వెంజలిఏ, పరముశేల ఏ రాచు కాకులి హాల్వికియలి మోషేతి రో పిత్తాడ రాచు కేపమిచ్చెసి. లక్కమోషే రో పిత్తాడ రాచు రో స్తంభోమి లెకొక్కడంజితొస్సివహా :—మీంబు బహేంతరి, రాంచు మిమ్మఅ కచ్చికియతిహె, ఈ స్తంభోమిలెకొక్కమన్ని రాచు బక్కి మెస్తిహె, నహీ ఆతెరింజిహీ కిల్లెడికిహీ వెస్తెసి. కచ్చితి మానే హాల్లెహె ఈ లెకిహీ కేపివహా నీడితెరి.

30.

మోషే హాకి.

ఇశ్రాయేలుంగ కానయాను దేశోమి హాంది దగ్గిరె వాతటి, మోషే సొకోడి బర్సంగ గట్టసి అహామచ్చెసి. అప్పుడి ఏటాయుత ఏయు హిల్లైఅతకి, మానెకంగ వెండె ఇస్కినటి, మోషెజక్కె బిత్తి బిత్త ఆతెసి; లక్క పరముశేల మోషేతుల్లె :—నీను జక్కెనాను మింగె హాడపాయతి దేశోమిత రేఅనహా, తొల్లిఎ హాయ్యాలివలె ఇంజిహి వెస్తెసి. ఏజేచా మేషే ఇశ్రాయేలుంగని దీవనోమి హిహి హీ రా నెహీ కతకేర్హెసి. ఏడాయు ఇవసి రా హెూరు టీపిరి లెకొ్క ఎంగివహా ఏ టీపిరిలెకొ్కటి కానయాను దేశోమి పస్సురు హింగలెహాతి టాయుంగని మెస్సిహీ ఎంబెఎ హాతెసి. యెహోవా దూత ఎవనకి ముస్సతుస్తకి, ఎవని మహానిమండ ఇంబరకి తోంజ అఆతె.

31.

యొర్దాను గ్లా.

మోషే హాతిడాయు పరముశేల యెహోషువతి ఇశ్రాయేలుంగముహె కజ్జపాన ఇట్టితెసి. కానయాను దేశోమిత రెఅనహా తొల్లిఎ యొర్దాను ఇని కడ్డతి గ్లాచలివలె. ఏ కడ్డ హారెఎ ఓసెర మచ్చె. అప్పుడి యెహోషువ పరముశేల హెల్లాపాటిహీ తని కేయుతి బడతుల్లె ఏ కడ్డతి వేచలిఎ, లెకొ్కతిపాడీయ డకో లెహె నిత్తె, రోకని పాడియ సముద్రోమితాన హెుత్తె. అప్పుడెవరి

గడిలి సముద్రోమిలెహె ఈ కడ్డజక్కె పాఅన ఊదనహా అతల గట్టుతకి హాచ్చెరి. ఏడాయు ఏయు తొల్లితిలె హెలుత్తు.

32.

యెరిఖో గాడ.

కానయాను ఇశ్రాయేలుంగ రేతటి, దక్కితి యెరిఖో ఇని కజ్జొ గాడతి మెస్సివహా అజ్జితెరి. ఏదాని కోడంగ కజ్జ హెలూరు లెహె మెస్సివహా ఈదాని ఏనికిహీ మారొ గల్హినై ఇంజిహీ అడ్డ జక్కఆతెరి. అప్పుడి యెహెూవ వెస్తయి ఏనఅఇచ్చెహె :— మీంబు బహేతరి రొ రొ నేచు రొ రొ బేడెఎ, సొ దినంగ కోడ చుట్టు తిర్వాదు, సాత దినత పూజరంగ తీత్రంగని ఊకివహా బహె జానతరి కిల్లెడికిహీవహా సాత బేడె గాడచుట్టు తిర్వాదు.

ఇశ్రాయేలుంగ ఎవని హాడలెహె కేపితిడాయు సాత దినతి కోడంగ బహె రిహాహాచు; లక్క రొరొబసి ఇంబిమన్నసి ఎంబెఎ బిత్రి హెరాతివహా బిత్రిమన్నరయి పాయతుస్సిహీ ఏ గాడతి హూడతుస్తెరి. ఈలెకిహీ పరముశేల సహాయొమిటి బహె దేశో మితి ఆడివహా తమ్మిలో తాంబు బాటికి తెరి.

33.

గిదోను.

యెహెూవ హాతిడాయు ఇశ్రాయేలుంగ చుట్టుమన్ని దేశోమిక పేంక బొమ్మంగని అప్పుడప్పుడి జోహెల్కియలి దక్కి

మాఁతెరి. ఈలెతి సమయోఁమిత పరముశేల ఎవరయి శిక్షకోఁసోఁమి తమి పగగట్టరకి హెఁర్పితెసి, ఎవరి కేయుత ఇవరి రహీఁవహఁ తమి పాపోఁమికోఁసోఁమి దుఖోఁమిఆతటి, దేవుడి ఎవరయి పిస్పికిహీఁవహఁ ఎవరయి నెహీఁకిహీఁ తాఁకికియ్యాలి నెహీఁకిహీఁ వెహెఁనరయి పండితెసి.

ఇవరిలోఁని గీదోఁను రొఁబసి. ఇవసి పరముశేల హెఁల్లాఁలెహెఁ తీని వంస మాఁనేకంగని కొఁడ్డివహఁ ఎవరిలోఁని రొఁబరొఁబనకి రొఁ కేయుత తీతిరి రొఁ కేయుత డోఁకతి హీఁహీఁవహఁ ఎక్కరేటుఎ పగగ్గట్టరి ముహెఁ రిహీఁహీఁ, డోఁకంగని లయెవేచిహీఁ తీతిరితి ఊఁకిహీఁ బొఁదుంగ ఊఁజైడికిహీఁ కజ్జ కిల్లెడి కేపిమచ్చటి, ఈ పగగట్టరి హఁల్లైహెఁ ఇవరయి గడ్డు జాఁన ఇంజిహీఁ బనిపివహఁ హెఁబట్టితుస్తెరి. ఏదిఆ అనవహఁ ఏ సమయోఁమిత అందేరి అవఁమన్నెలక్క ఈ పగగట్టరి తమి కొఁస్తైటరయి వగగట్టరిలెహెఁ ఆచిహీఁ ఎవరిలోఁని రొఁబనయి రొఁబసి పాఁయితెసి.

34.

సంసోఁను.

ఓడ రొఁ కజ్జ క్లేఁహ సంసోఁను ఇన్నసి మచ్చెసి. ఇవసి కొఁక్కరి వేడటి పరముశేలతకి హెఁర్పితసిఅహీఁ, త్రాఁయుబాఁనంగఎ హెఁబాఁడంగఎ హెఁన్నెఅనవహఁ కాఁదు ఆతివాఁ ఉన్నఅనవహఁ ఎలెతసి అవఁమచ్చెసి. ఈ సంసోఁనుతకి వఁరెఎ ప్లాఁయు మచ్చె.

రొఁనేచు సంసోఁను జాఁడత రేచటి, రొఁ క్లాఁఅని ఎవనిముహెఁ రిహీఁమచ్చటి, ఇవసి ఏదాఁని అస్సివహఁ గాఁస్సతుస్సిహీఁ మెత్తితుస్తెసి. ఓడ రొఁహేఁటి పిలిక్షీయుంగ ఎవనిముహెఁ ఇట్టోఁమితుల్లై వహీఁవహఁ, ఇవసి వఁబుంజిమన్నటి, ఎవనయి పూఁణి డోఁర్కతుల్లై గట్టినింగ దంజ

దొ౯ స్తైరి. ఆతిజక్కె సంసోను నింగివహా కెహాహాచి లూలుకెహె తిప్పితప్ప దఫాతు స్తైసి. ఏడాయు సంసోను కోపఅహీ దగ్గిర రిహా మన్ని గాడిడి గకెవె దుమ్మతి అస్సివహా ఏదానితుల్లె పిలిష్టీయుగ లోని సోయ్యా జానతి పాయికెసి.

35.

సంసోను హాకి.

ఈలెతి కజ్జ స్లాయు సంసోనుకి ఏనిఅహీ వాతెఆ ఇంజహీ పిలిష్టీయుంగ ఎవని దొక్కరితి హాడహాడతకి వెంజహీ హెలుమ్మజక్కె హియనామింజహీ పున్నెవికిహీ మంజలిఎ, ఈది ఎవనయి హారె హారెఎ దగ్గకియలిఎ, తుదతకి ఇవసి:—నాను నా కొక్కరి వేడటి ఎచ్చెల్లజక్కె నా క్రాయుబానంగ హిన్నహా హిల్లెబి, లక్క ఈలెతి స్లాయు వంగె మన్నె; ఆతిహె నా క్రాయు తాడిహె నా బలోమి హాల్లెహె హాన్నె ఇంజహీ వెస్తైసి.

ఏడాయు రోనేచు సంసోను ఇద్దకినటి, ఇవని వొక్కరి పిలిష్టి యుంగని ఆర్హివహా ఎవని క్రాయు బానంగ తాపికిహీవహా:— పిలిష్టీయుంగ వాతెరి వాతెరింజహీ కెల్లాడికిహీహీ ఎవనయి సిక్కె.

కేచాఎ సంసోను నింగివహా పిలిష్టీయుంగని తొల్లిటికెహె వేచలి ఒనిపిమచ్చటి, తని స్లాయు హాల్లెహె హాచ్చె ఇంజహీ పుంజకొడ్డికెసి. అప్పాడి పిలిష్టీయుంగ ఎవనయి అస్సివహా డొక్క తుల్లె దంకె వొస్సివహా తమి దేశోమితకి ఎవనయి ఓహీ హాచ్చివహా, ఎంబఅ ఎవని రి కన్క రెజ్జివహా గుండ మూయ్యాలి జత్త కమ్మ ఎవనకి హీతెరి.

రో నేచు పిలిష్టీయుంగ దాగోను ఇని తమి పేనుతకి రో పర్బు కేవిహీ హేర జాన కూడితటి, సంసోనుతి జక్కా కిజ్జోవికోసోమి తత్తెరి. బహే జాన కూడితి ఇల్లు రో ముండముహా దొస్తై నిచ్చ మచ్చె. అప్పుడి సంసోను పరముశెలయి జొహెర్కిహీ ఏ ముండతి గట్టినింగ అస్సివహ ఏ ఇల్లుతి త్రొక్కతుస్తెసి. ఈ సమయోమిత తొల్లి హతరికిహ నీంఏ హతరి గడ్డు జాన మచ్చెరి.

36.

రూఘు.

కజ్జ క్లేహాంగ పాటుత రో కిడ్డిత కరువు కేవితె. అప్పుడి బెత్లెహేము ఇని గాడత కాపురోమి మచ్చసి రొఒసి నవోమి ఇని తని దొక్కరితుల్లె తని రిఅరి మ్రీకతుల్లె మోయాబు దేశోమితకి హజ్జిహీ ఎంబెఏ రేతెసి. ఏ దేశోమిత ఈ మ్రీక ఓర్పా, రూఘు ఇని రిఅరి మోయాబు మాస్కని పెల్లికి తత్తెరి. ఏడాయు తంజిఏ రిఅరి మ్రీకఏ హాతెరి. ఏదానకి నవోమి పేదకష్టకట్టయి అహీ తని తొల్లి మన్ని కొప్పె దేశోమితకి వెండె హజ్జలి హెపాతె.

నవోమి ఓర్జా, రూఘు ఇని తని క్లుయ్యాస్కని మెస్సిహీ :— మీంబు మీ తల్లితంజిస్క తాన వెండె హజ్జా ఇంజిహీ వెస్సలిఏ, ఓర్పా తని అమ్మతి లొండివివహ హచ్చె, అతిహె రూఘు తని అమ్మతి పొమ్మివహ, ఈదాని పిహిఅనవహ—నీను ఇంబి హజ్జిల, నాను జక్కా ఎంబెఏ వయి; నీఅరిఏ నాఅరి; నీ దేవుడి నా దేవుడి, నీను ఇంబిఏ హాతిఅ, నాను జక్కా హాయి, ఎంబెఏ నంగా ముస్సలి బోధ

ఇ/ంజిహివెన్తె. ఏడాయు నర్వామిఎ రూథుఎ కలిహిహి హెూచ
వాచ్చెరి.

రూథు బెత్లేహేము ఇని నాటూ వాతిడాయు, ఎంబెఎ తని పొక్కర గొత్తెఎసి ఇని బోయజుతి పెల్లికిత్తె. ఈవరి తంగ్రిూ ఎసి దావీదు ఇని మహారాజు ఆతెసి.

37.

సముయేలు.

ఏ వేడత ఏలి ఇని దొరుగట్టి కజ్జ త్రోంబ రొబసి మచ్చెసి. రొనేచు హాన్న ఇని రొ ఈయ గూడిత వహివహా తంగ పోది పోద హిల్లైఅతకి, పరము శేసయి రొ కొక్కనికోసోమి లాకివిహి రిస్తె. ఇది రిస్తిలెహె పరము శేసఅసి శేపితకి, ఇది రాహాఅహివహా బ్రిూఎ నయి కొచ్చెక బర్సంగపత్తేక పాహికితిడాయు, గూడి త్రోంబపాన కోసోమి హెర్పితె. లక్క సముయేలు ఇని ఈ ఈచిఈచి బ్రిూ ఎసి కొక్కరివేడటి గూడిత మంజిహి హార నమ్మకోమినింగ ఏలినకి నేవ శేపిహి బహేతరినోకిత దయ పాడసి ఆతెసి.

ఏలి జక్కె నెహాసిఎగాని తని రిఅరి బ్రిూక తప్పు శేపితి జక్కె తాను ఇవసయి శిక్షశేపలిఆడ అతకి, పరము శేల ఓపఅతెసి.

సముయేలు హాటినయి.

రో లఅంగ సముయేలు వాలుంజమన్నటి పరముశేల :— సముయేలూ ఇంజిహీ హాటితెసి. ఏలి హాటితెసింజిహీ సముయేలింజకొడ్డిహీ, శేచాంఎ నింగివహా ఏలితాన పెుట్టిహాజ్జిహీ :—నన్నఅ ఏనఅతకి హాటితి ? ఇంజిహీ వెచ్చెసి. ఏదానకి ఏలి—నాను హాట హిల్లైబి, వెండె వాలుంజము. ఇవసి వాలుంజలిఎ వెండె :—సముయేలూ, సముయేలూ ఇని హాడ కల్గితె. శేచాంఎ ఇవసి నింగివహా వెండె ఏలితాన పెుట్టిపెుట్టి హాజ్జిహీ :—నన్నఅ ఏనఅతకి హాటతి ? ఓడె వెంజలిఎ—ఏలి :—నాను నిన్నఅ హాటహిల్లైబి, వెండె వాలుంజము. సముయేలు ఈలెకిహీ కేపిహీ తీని బేడె :—సముయేలూ, సముయేలూ ! ఇని హాడ వెచ్చెసి. ఇవసి తొంబ్బె నింగివహా ఏలిదగ్గిరె హాచ్చిడాయు : నన్నఅ ఏనఅతకి హాటతి ? ఇంజిహీ వెంజలిఎ ; పరముశేల ఇవనయి హాటితెసింజిహీ ఏలి ఇంజకొడ్డిహీ—నీను హాజ్జివహా వాలుంజము. ఇంబఅసిఆతివ నిన్నఅ వెండెఎ హాటతిపుర్రె : పరముశేలా, నీ సేవ గటతెఎ నాను వెంజిమయి ఇంజిహీ వెహాము, ఇంజిహీ ఏలి సముయేలు తుల్లై వెస్తైసి.

ఏడాయు పరముశేల వెండె హాటిమచ్చటి, సముయేలు ఈ హాడ వెంజలిఎ—పరముశేల వెస్తయి ఏనఅఇచ్చిహె :—ఏలి తని మ్రీంకని, ఇవరి పాపోమి కేపిటటి, శితుకేపఅతకి, ఎవసిఎ తని రిఅరి మ్రీంకఎ రొంనేచుఎ హానెరి.

లయి ఏలి సముయేలుతి పరముశేల పెుల్లాం ఏనైఆ ఇంజిహీ వెచ్చటి, ఇవసి ఏదాని తెల్పితెసి. ఏదానకి ఏలి :—పరముశేల

హాౕరెఎ నెహాసి, ఇవసి తని ఇఙ్టోమిలెహా కేపపెసి, ఇంజిహీ వె_స్తైసి. ఏలెకిహీఎ జరిగితె.

39.

సౌలు.

సముయేలు కజ్జసి ఆతిడాయు ఇశ్రాయేలుంగతి నాయోమి తీర్చినసి ఆతెసి. రానేచు లోకుంగ వహీవహాౕ, తక్కని దేశోమిక లెహా ముంగటిక్కె రా ఓడుతి ఇట్టము ఇంజిహీ సముయేలుతి రీ_స్తైరి. ఇవసి ఈ హాడతి వెంజివహాౕ :—మింగె పరముశెలఎ ఓడు, ఓదెరాబసి మింగె ఏనఅతకి ! ఇంజిహీ కోప ఆతెసి. ఆతిహా పరముశేల, ఎవరి కోరితిలెహా కేపము ఇంజిహీ హెల్లోహి_త్తైసి,

అప్పుడి బెంయమీను కూలుగట్టసి రాబసి తని గర్దాంగ జాంగితక్, ఎవస్కని పరలి తని బ్రియాఎసి ఇని సౌలుతి పండితెసి. సౌలు హాౕరెఎ ఓజితసి, మూనెకంగకిహాౕ కొచ్చైక పడ్డా ఆతసి. ఎవసి తని గార్దాంగని వెంజలి సముయేలుదగ్గిర వాతెసి. ఏ సమెమిత పరముశేల సముయేలుతుల్లె:—ఈ సౌలు నా మానేకంగని వేలినసి ఆనెసికో ఇంజిహీ వె_స్తైసి. లక్క సముయేలు ఈ హెల్లోహి_త్తిహాడ సౌలుకి వెస్సివహాౕ, ఎవని బ్రాయుముహా హీంగనీయుతి వాతివహాౕ ఎవనకి అభిషేకోమి హి_త్తైసి. జనోమ్మి ఏ హాడ వెంజివహాౕ రాహాఅహీ కిల్లెడికి_త్తైరి.